

ster kopen?

Wil je een ster kopen?

- Kan ik een ster kopen of benoemen?
- Wat krijg je voor je geld?
- Hoe kan ik de ster zien die ik benoemd heb?
- Zullen astronomen ooit verwijzen naar 'mijn' ster?
- Doet het iemand kwaad?
- Hoe worden dingen in het heelal dan wel benoemd?
- ...echt sterrenkundig nieuws?

Kan ik een ster kopen of benoemen?

Antwoord: nee

Er zijn organisaties en individuen die je graag geld afhandig maken en je daarvoor een certificaat sturen, maar die documenten hebben geen enkele waarde en worden door helemaal niemand erkend. Geen enkel bedrijf heeft het recht om sterren te benoemen (zie vraag 5). Sommige bedrijven zeggen dat deze sterren officieel geregistreerd ('officially registered') zijn door een overheid, of plaatsen het copyright-teken (©) erbij. Het eerste betekent alleen maar dat zo'n ster officieel is geregistreerd door het sterbenoemingsbedrijf in kwestie en houdt absoluut niet in, dat iemand buiten dat bedrijf die lijst van sternamen accepteert. En een 'copyright'-teken kun je zelfs op je boodschappenlijstje zetten...

Niemand bezit de sterren en logischerwijs kun je niet iets verkopen dat niet van jou is! Of dat van ons allemaal is!

Wat krijg je voor je geld?

Antwoord: niet veel

In feite krijg je niet meer dan een kleurrijk certificaat en een sterrenkaart waarop een klein deel van de sterrenhemel staat afgebeeld. Voor een -vaak fors- extra bedrag krijg je soms een door het bedrijf zelf gemaakt boekje, met daarin alle namen van de mensen die ook geld betaald hebben.

Hoe kan ik de ster zien die ik benoemd heb?

Antwoord: moeilijk

De sterren die door dit soort bedrijfjes worden 'benoemd' zijn zelden zichtbaar voor het blote oog. Zelfs met een grote, computergestuurde telescoop, op een perfecte, donkere locatie, zal het heel moeilijk worden. Een zo'n bedrijf weet te melden dat alle 6.000 met het blote oog zichtbare sterren al verkocht zijn!

De hemelcoördinaten worden meestal weergegeven, maar zijn over het algemeen onnauwkeurig. De sterrenkaarten zijn meestal kopietjes uit een boek, met de betreffende ster veelal handmatig (!) omcirkeld. Daarom is het erg onwaarschijnlijk dat je ooit 'jouw' ster zult zien. Geen enkele deskundige is verplicht je 'jouw' ster te laten zien. Als iemand bereid is toch de ster aan te wijzen, dan is die persoon wel heel erg vriendelijk...

Zullen astronomen ooit verwijzen naar 'mijn' ster?

Antwoord: NOOIT!

De grote meerderheid van sterren heeft geen naam, maar een catalogus-nummer en dat zal altijd zo blijven. Zowel beroeps- als amateurastronomen gebruiken deze nummers, omdat het veel handiger is om sterren op te zoeken in atlanten, databases of catalogi. Er is geen enkele goede reden om zwakke sterren een naam te geven, tenzij ze heel bijzonder zijn. En in zo'n geval hebben ze al een naam.

Tenslotte is er niets dat verschillende bedrijfjes weerhoudt om dezelfde ster meerdere namen te geven. Stel dat astronomen het serieus zouden nemen, welke naam moesten ze dan gebruiken?

Doet het iemand kwaad?

Antwoord: Dat hangt ervan af.

De kosten voor een 'ster' zijn in de orde van 15 tot 100 euro. Sommigen denken dat zo'n bedrag te laag is om daadwerkelijk schade te berokkenen. Anderen zijn het daar niet mee eens en zijn van mening dat, als de consument werkelijk denkt een ster te benoemen, hij wordt misleid en dat is schadelijk en schandelijk op zichzelf. En hoe plaats je een bedrag op de emotionele pijn van iemand die erachter komt dat de "herdenkings-ster" voor een dierbare pure fraude is?

ster kopen?

Dat het ernstige consequenties kan hebben blijkt uit het volgende bericht.

Steven Russo werkt in het planetarium in het Schenectady Museum in de staat New York. Hij werd gebeld door een mevrouw met een moeilijke vraag. Haar broer, een politiemann, was in koelen bloede neergeschoten. Maanden lag de man in coma, totdat hij overleed. De moord beheerste maandenlang de lokale pers. Men had geldinzamelingsacties georganiseerd, bidsessies enzovoorts. En nu... was er een ster naar de man vernoemd... En of hij haar die ster in zijn planetarium kon aanwijzen...

Steven stond voor een moeilijk dilemma: een leugen vertellen of de waarheid over de "star naming company". Had hij een leugen verteld, dan was hij net zo schuldig aan oplichterij, zo redeneerde hij. Hij besloot dus zo voorzichtig mogelijk het moeilijke nieuws te brengen. Door de telefoon hoorde hij dat de vrouw erg geschokt was en hij kreeg zelf tranen in zijn ogen. Ze bedankte hem voor zijn openhartigheid en zei hem te hopen dat men deze praktijken zou stoppen.

Hoe worden dingen in het heelal dan wel benoemd?

Antwoord: door de IAU

[De International Astronomical Union \(IAU\)](#) is de enige organisatie die gerechtigd is om iets aan de hemel te benoemen. Dat is een onderdeel van haar officiële functie en zij heeft dit recht dankzij een internationale overeenkomst. En de IAU vernoemd sterren niet naar mensen. Gewoonlijk worden objecten alleen vernoemd naar levende mensen, wanneer die persoon (of personen) het object heeft ontdekt, zoals bijvoorbeeld bij kometen: de komeet Levy werd ontdekt door David Levy, Hale-Bopp (1997) werd gelijktijdig ontdekt door de heren Hale en Bopp. Er zijn enkele uitzonderingen op de regel, zoals in het geval van de komeet van Halley. Halley ontdekte de komeet niet, maar stelde juist vast dat hij zou terugkeren en wanneer dat zou zijn.

Planetoïden

De ontdekkers van genummerde planetoïden hebben het traditionele recht om een naam te geven aan hun ontdekking. Zo komen we aan planetoïden als Frank Zappa en John Lennon. Het is een goed gebruik om planetoïden te vernoemen naar mensen die veel betekend hebben (of nog steeds betekenen) voor de (amateur-) sterrenkunde.

Planeten en oppervlakteobjecten van planeten

De namen van de planeten komen uit de Romeinse mythologie, die van de meeste manen (satellieten) ook, op een aantal van Uranus na, die vernoemd zijn naar karakters uit Shakespeare's "A Midsummer Night's Dream". Kraters (zoals op de maan, Mars en Venus) en andere planetaire objecten kunnen van verschillende origine zijn. Zo worden oppervlakteobjecten op Venus vernoemd naar beroemde vrouwen, bij voorkeur vrouwelijke wetenschappers.

Sterren

Sternamen zijn meestal al vele eeuwen oud. De meeste sterren met een naam werden voor het eerst gecatalogiseerd in de 3e eeuw, door Ptolemaios in Egypte. De namen komen voort uit folklore, de mythologie (Betelgeuze in Orion, de jager/reus: de naam betekent "de schouder van de reus") en soms de plaats (zoals de poolster). Alle sterren hebben tevens een code die aangeeft in welk sterrenbeeld ze horen en hun relatieve helderheid in dat sterrenbeeld. Johann Bayer gaf in 1603 de helderste sterren van een sterrenbeeld de Griekse letter alfa, de nummer 2 beta enz. Zo ontstonden coderingen als Alfa Orionis (Betelgeuze), Beta Orionis (Rigel), Alfa Centauri, etc. Na de laatste letter van het Griekse alfabet ging men verder met nummers: 51 Pegasi, 38 Ursa Majoris, etc. Een enkele zwakke ster heeft wel de naam van zijn ontdekker gekregen. Zo werd de Ster van Barnard ontdekt door E.E. Barnard.

Als je dus serieus iemand wilt vereeuwigen aan de hemel, draag die persoon dan voor bij de IAU, voor een planetoïde. En wil je jezelf vereeuwigen, ontdek dan een komeet! Het kost wel wat meer moeite...
